

III

(Ettevalmistavad aktid)

EUROOPA KESKPANK

EUROOPA KESKPANGA ARVAMUS,

5. juuli 2023,

seoses ettepanekuga liidu majanduse juhtimise reformi kohta

(CON/2023/20)

(2023/C 290/03)

Sissejuhatus ja õiguslik alus

12. mail ja 27. juunil 2023 sai Euroopa Keskpank (EKP) vastavalt Euroopa Liidu Nõukogult ja Euroopa Parlamendilt taotluse arvamuse saamiseks ettepaneku kohta võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus majanduspoliitika tõhusa koordineerimise ja mitmepoolse eelarvejärelevalve kohta ning millega tunnistatakse kehtetuks nõukogu määrus (EÜ) nr 1466/97 (edaspidi „stabiilsuse ja kasvu pakti ennetusliku osa kavandatud uus määrus“) ⁽¹⁾. 12. mail 2023 sai EKP Euroopa Liidu Nõukogult taotluse arvamuse saamiseks ettepaneku kohta võtta vastu nõukogu määrus, millega muudetakse nõukogu määrust (EÜ) nr 1467/97 ülemäärase eelarvepuudujäägi menetluse rakendamise kiirendamise ja selgitamise kohta (edaspidi „stabiilsuse ja kasvu pakti parandusliku osa määruse muutmissettepanek“) ⁽²⁾ ning ettepaneku kohta võtta vastu nõukogu direktiiv, millega muudetakse nõukogu direktiivi 2011/85/EL liikmesriikide eelarveraamistiku nõuete kohta (edaspidi „eelarveraamistiku direktiivi muutmissettepanek“) ⁽³⁾ – viimane koos stabiilsuse ja kasvu pakti ennetusliku osa kavandatud uue määruse ettepanekuga ning stabiilsuse ja kasvu pakti parandusliku osa määruse muutmissettepanekuga edaspidi koos „komisjoni ettepanekud“.

EKP pädevus esitada aramus stabiilsuse ja kasvu pakti ennetusliku osa kavandatud uue määruse ettepaneku ning eelarveraamistiku direktiivi muutmissettepaneku kohta põhineb Euroopa Liidu Toimimise Lepingu artikli 127 lõikel 4 ja artikli 282 lõikel 5, kuna majanduspoliitika tõhus koordineerimine ja mitmepoolne eelarvejärelevalve on olulised seoses Euroopa Keskpankade Süsteemi (EKPS) esmase eesmärgiga säilitada hindade stabiilsus vastavalt ELTL artikli 127 lõikele 1 ja artikli 282 lõikele 2 ning Euroopa Keskpankade Süsteemi ja Euroopa Keskpanga põhikirja (edaspidi „EKPSi põhikiri“) artiklile 2.

EKP pädevus esitada aramus stabiilsuse ja kasvu pakti parandusliku osa määruse muutmissettepaneku kohta põhineb ELTL artikli 126 lõike 14 teisel lõigul, milles on sätestatud, et nõukogu võtab pärast muu hulgas EKPga konsulteerimist vastu asjakohased sätted ülemäärase eelarvepuudujäägi menetluse kohta, mis on asjakohane ka eespool nimetatud EKPSi esmase eesmärgi seisukohast.

EKP nõukogu on käesoleva arvamuse vastu võtnud kooskõlas Euroopa Keskpanga kodukorra artikli 17.5 esimese lausega.

Üldised märkused

EKP tervitab komisjoni ettepanekuid liidu majanduse juhtimise raamistiku reformimise kohta. Reformi eesmärk on kaitsta valitsemissektori võla jätkusuutlikkust, eelarvepoliitika vastutsüklilisust, võtta eelarvepoliitikas kasutusele keskpika perioodi lähenemisviisi ning saavutada raamistiku lihtsustamine ja riikide suurem isevastutus. Samuti tunnistatakse selles, et reformid, investeringud ja riigi rahanduse jätkusuutlikkus tugevdavad üksteist vastastikku ning seetõttu tuleks neid

⁽¹⁾ COM (2023) 240 final.

⁽²⁾ COM (2023) 241 final.

⁽³⁾ COM (2023) 242 final.

edendada integreeritud lähenemisviisi abil. Reformi eesmärk on tagada nõuete parem täitmine. Nende eesmärkide saavutamise toetamiseks esitab EKP komisjoni ettepanekute kohta mõned konkreetsed tehnilised tähelepanekud ja soovitusel, et veelgi tõhustada uut raamistikku ning tagada selle suurem läbipaistvus ja prognoositavus.

Tugev majandus- ja eelarvepoliitika koordineerimise ja järelevalve liidu raamistik on Euroopa Liidu, liikmesriikide ja eelkõige euroala oluline ja ülekaalukas huvi ⁽⁴⁾. EKP rõhutab jätkusuutliku eelarvepositsiooni tähtsust hindade stabiilsuse ja jätkusuutliku majanduskasvu jaoks sujuvalt toimivas majandus- ja rahaliidus ⁽⁵⁾. Liidu majanduse juhtimise raamistiku reform võimaldab valitsemissektori võla realistlikku, järkjärgulist ja püsivat kohandamist koos vajaliku abiga riiklikule struktuuripoliitikale.

EKP nõuab tungivalt, et liidu seadusandjad jõuaksid liidu majanduse juhtimise raamistiku reformi suhtes kokkuleppele nii kiiresti kui võimalik ja hiljemalt 2023. aasta lõpuks. Kuna stabiilsuse ja kasvu paktsis sisalduv üldine vabastusklausel deaktiveeritakse selleks ajaks ⁽⁶⁾, oleks selline leping äärmiselt oluline, et kinnitada võla jätkusuutlikkuse ootusi. Kui usaldusväärses, läbipaistvas ja prognoositavas eelarveraamistikus kiiresti kokkuleppele ei jõuta ega rakendada, võib see tekitada ebakindlust ja põhjendamatult edasi lükata vajalikku eelarve kohandamist ning pärssida reforme ja investeeringuid.

EKP rõhutab majanduse juhtimise raamistiku reformi järgmisi põhjuseid. Esiteks suurendavad valitsemissektori võla suhte suurenemine ja võla heterogeensus koroonaviiruse pandeemia järel vajadust eelarvepositsioonide tõhusa koordineerimise järele stabiilsuse ja kasvu paktsi kaudu. Valitsemissektori võla realistlik, järkjärguline ja püsiv kohandamine, mis võtab arvesse valitsevaid kasvu- ja inflatsiooniväljavaateid, on oluline, et tagada rahanduse jätkusuutlikkus ja taastada eelarvepoliitiline manööverdamisruum enne võimalikku majanduslangust. Teiseks on oluline muuta eelarvepoliitika vastutsükli- lisemaks. Majanduslanguse ajal on vaja võtta otsustavaid meetmeid, et vältida ebasoodsaid majandussuundumusi, kuid võla jätkusuutlikkuse tagamiseks on äärmiselt oluline taastada pärast majanduse kindlat taastumist puhvrid. Aidates tõhusalt kaasa makromajanduslikule stabiliseerimisele suurte vapustuste ajal, toetab vastutsükiline eelarvepoliitika rahapoliitikat hinnastabiilsuse saavutamisel keskpikas perspektiivis. Kolmandaks on oluline, et majanduse juhtimise raamistik looks eeltingimused sellele, et majanduspoliitika muudetakse majanduskasvu soodustavamaks. Struktuurireformid, investeeringud ja riigi rahanduse jätkusuutlikkus tuleks paremini integreerida eelarve- ja makromajanduslikku järelevalvesse, sealhulgas makromajandusliku tasakaalustamatuse menetluse raames ⁽⁷⁾. Lisaks on rohe- ja digipöördega seotud probleemide lahendamiseks, eelkõige liidu ja liikmesriikide rahvusvahelisest ja liidu õigusest tulenevate kliimakohustuste täitmiseks ⁽⁸⁾, vaja märkimisväärsed era- ja avaliku sektori investeeringuid, millele aidatakse kaasa struktuuripoliitikaga. Valitsemissektori võla suhte usaldusväärsne stabiliseerimine nõuab majanduskasvu soodustavat majanduspoliitikat, sealhulgas avaliku sektori investeeringuid, mida tuleb liidu reformitud majanduse juhtimise raamistikus asjakohaselt stimuleerida. Taasterahastu „NextGenerationEU“ ning eelkõige taaste- ja vastupidavusrahadu tulemusliku rakendamise korral toetab see liikmesriike nende probleemide lahendamisel ja näitab kogu liitu hõlmavate meetmete potentsiaali. Kuid vaja on suuremaid ressursse ja investeeringuid liidu tasandil, samuti püsivaid riiklikult rahastatavaid investeeringuid, mis nõuavad kas täiendavaid tuluallikaid või kulude prioriteetide muutmist, eelkõige kõrge võlasuhtega liikmesriikides. Neljandaks tervitaks EKP edasiminekut liidu majanduse juhtimise raamistiku euroalaga seotud aspektides, nagu euroala eelarvepoliitika tõhusam koordineerimine ja asjakohaselt kavandatud alalise keske fiskaalvõimekuse loomine. Laiemas plaanis on majandus- ja rahaliidu majandusliku ja institutsioonilise struktuuri väljakujundamine jätkuvalt oluline, et tugevdada euroala šokkidele reageerimise võimet ning edendada stabiilsust ja majanduskasvu ⁽⁹⁾.

⁽⁴⁾ Vt Euroopa Keskpannga arvamus CON/2018/25, 11. mai 2018, ettepaneku kohta võtta vastu nõukogu direktiiv, millega nähakse ette sätted vastutustundliku eelarvepoliitika ja keskpika perioodi eelarveorientatsiooni tugevdamiseks liikmesriikides (ELT C 261, 25.7.2018, lk 1), punkt 1.1. Kõik EKP arvamusel on avaldatud EUR-Lexis.

⁽⁵⁾ Vt eurosüsteemi vastus Euroopa Komisjoni teatisele „COVID-19-järgne ELi majandus – tagajärjed majanduse juhtimisele“, 1. detsember 2021, avaldatud EKP veebilehel www.ecb.europa.eu

⁽⁶⁾ Vt Euroopa Komisjon, „Eelarvepoliitika suunised 2024. aastaks: toetada võla jätkusuutlikkust ning kestlikku ja kaasavat majanduskasvu“, 8. märts 2023.

⁽⁷⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EL) nr 1176/2011, 16. november 2011, makromajandusliku tasakaalustamatuse ennetamise ja korrigeerimise kohta (ELT L 306, 23.11.2011, lk 25).

⁽⁸⁾ Ühinenud Rahvaste Organisatsiooni kliimamuutuste raamkonventsiooni alusel vastu võetud Pariisi kokkulepe (ELT L 282, 19.10.2016, lk 4). Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EL) 2021/1119, 30. juuni 2021, millega kehtestatakse kliimaneutraalsuse saavutamise raamistik ning muudetakse määruseid (EÜ) nr 401/2009 ja (EL) 2018/1999 (Euroopa kliimamäärus) (ELT L 243, 9.7.2021, lk 1).

⁽⁹⁾ Vt 22. juuni 2015. aasta aruanne „Euroopa majandus- ja rahaliidu loomise lõpuleviimine“, mille koostas Jean-Claude Juncker koostöös Donald Tuski, Jeroen Dijsselbloemi, Mario Draghi ja Martin Schulziga, lk 4, avaldatud komisjoni veebilehel www.ec.europa.eu. Vt ka Euroopa Keskpannga arvamus CON/2018/51, 9. november 2018, seoses ettepanekuga nõukogu määruse kohta, millega luuakse Euroopa investeeringute stabiliseerimise vahend (ELT C 444, 10.12.2018, lk 11), üldised märkused; Euroopa Keskpannga arvamus CON/2019/37, 30. oktoober 2019, seoses ettepanekuga, mis käsitleb määrust euroala lähenemise ja konkurentsivõime rahastamisvahendi juhtimisraamistiku kohta (ELT C 408, 4.12.2019, lk 3), punkt 1.3.

Konkreetsed märkused**1. Valitsemissektori võla jätkusuutlikkus ja eelarve kohandamine****1.1. Võla jätkusuutlikkuse analüüsi roll**

1.1.1. EKP mõistab, et stabiilsuse ja kasvu pakti ennetusliku osa kavandatud uue määruse kohaselt on komisjoni koostatud võla jätkusuutlikkuse analüüsil oluline roll komisjoni esitatud valitsemissektori netokulude tehniliste trajektooride väljatöötamisel, et anda liikmesriikidele suuniseid⁽¹⁰⁾. Komisjoni võla jätkusuutlikkuse analüüs on väärtuslik vahend selliste eelarveriskide kindlakstegemiseks, mida ei kajastata piisavalt võla registreeritud tasemes, näiteks vananemisega seotud tulevased kulud, tingimuslikud kohustused ja võla tähtaja struktuur. Selleks et tagada võla jätkusuutlikkuse analüüsi korratavus, prognoositavus ja läbipaistvus ning raamistiku ühetaoline ja järjepidev rakendamine kõigis liikmesriikides, rõhutab EKP vajadust täpsustada komisjoni võla jätkusuutlikkuse analüüsi metoodikat, konsulteerides liikmesriikidega ja toetades neid. Lisaks oleks EKP arvates kasulik konsulteerida selle metoodika osas Euroopa Eelarvenõukoguga.

1.1.2. EKP tervitab asjaolu, et komisjoni tehniline trajektoor keskendub netokulude võrdluskavale, mis põhimõtteliselt ei tugine mittejälgitava SKP lõhe iga-aastasele reaalarajalisele prognoosile. See võib parandada eelarvepoliitika vastutsükklisust, sealhulgas tsüklilistest tingimustest tulenevat tulude kõikumist. Suurendamaks veelgi komisjoni ettepanekute selgust, soovib EKP täpsustada „netokulude“ määratlust⁽¹¹⁾ ja selgitada järgmisi aspekte. Määratluses tuleks: a) selgitada, kas netokulude võrdluskava määratletakse nominaalväärtuses või reaalkväärtuses; b) selgitada ja hinnata selliste kaalutusõigusel põhinevate tulumeetmete arvutamise metoodikat, mis tuleb brutokuludest maha arvata, ning c) selgitada, mil määral tugineb selle näitaja arvutamine jälgitavatel kirjetel, eelkõige täpsustades töötushüvitiste kulude tsükliliste elementide arvutamise metoodikat.

1.1.3. Stabiilsuse ja kasvu pakti ennetusliku osa kavandatud uues määruuses nõutakse, et netokulude tehniline trajektoor tagaks valitsemissektori võla suhte usutava vähenemise või püsimise konservatiivsel tasemel⁽¹²⁾. Komisjon peab hindama ja avaldama oma usutavuse analüüsi ja selle aluseks olevad andmed⁽¹³⁾. EKP soovib komisjoni ettepanekutes täiendavalt täpsustada usutavuse hindamise metoodika aluseks olevaid põhiparameetreid ja eeldusi⁽¹⁴⁾. Lisaks tervitab ja toetab EKP asjaolu, et majandus- ja rahanduskomiteele esitatav komisjoni aruanne, mis sisaldab tehnilisi trajektoore, avalikustatakse enne, kui liikmesriigid koostavad oma riiklikud keskpika perioodi eelarve- ja struktuurikavad (edaspidi „riiklikud kavad“) (15). Lisaks soovib EKP töötada välja ühise raamistiku seoses „usaldusväärsete ja kontrollitavate majanduslike argumentidega“, mille liikmesriigid peavad esitama oma riiklikes kavades, kui need sisaldavad komisjoni esitatud netokulude trajektooriga kõrgemat trajektoori⁽¹⁶⁾.

1.2. Kaitsemeetmed

EKP tuletab meelde, et ELTL artikli 126 lõike 2 punktis b osutatakse olukordadele, kus valitsemissektori võla suhe sisemajanduse koguprodukti (SKP) „vähendab piisavalt ja läheneb kontrollväärtusele rahuldava kiirusega“ (17). Pidades silmas vajadust vältida võla kõrge taseme stabiliseerumist, tervitab EKP asjaolu, et komisjoni ettepanekud sisaldavad mõningaid kaitsemeetmeid, mis toetavad võla ja eelarvepuudujäägi vähendamist, eelkõige tagades, et

⁽¹⁰⁾ Vt stabiilsuse ja kasvu pakti ennetusliku osa kavandatud uue määruse artiklid 5 ja 6 ning I lisa. Vt ka komisjoni teatis Euroopa Parlamendile, nõukogule, Euroopa Keskpankale, Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomiteele ja Euroopa Regioonide Komiteele „Teatis ELi majandusjuhtimise raamistiku reformimise suuniste kohta“, COM(2022) 583 final, 9. november 2022.

⁽¹¹⁾ Näiteks stabiilsuse ja kasvu pakti ennetusliku osa kavandatud uue määruse artikli 2 punktis 2 ja/või II lisa punktis a.

⁽¹²⁾ Vt stabiilsuse ja kasvu pakti ennetusliku osa kavandatud uue määruse artikli 6 punkt a.

⁽¹³⁾ Vt stabiilsuse ja kasvu pakti ennetusliku osa kavandatud uue määruse artikkel 8 ja V lisa.

⁽¹⁴⁾ Eelkõige võiks selle lisada stabiilsuse ja kasvu pakti ennetusliku osa kavandatud uue määruse V lissasse.

⁽¹⁵⁾ Vt stabiilsuse ja kasvu pakti ennetusliku osa kavandatud uue määruse artikkel 5.

⁽¹⁶⁾ Vt stabiilsuse ja kasvu pakti ennetusliku osa kavandatud uue määruse artikli 11 lõige 2.

⁽¹⁷⁾ Vt ka stabiilsuse ja kasvu pakti parandusliku osa määruse muutmissetpaneku artikli 1 punkt 1, millega muudetakse nõukogu määruse (EÜ) nr 1467/97, 7. juuli 1997, ülemäärase eelarvepuudujäägi menetluse rakendamise kiirendamise ja selgitamise kohta (EÜT L 209, 2.8.1997, lk 6) artikli 2 lõiget 1a.

eelarvetrajektor näeb ette väiksema valitsemissektori võla suhte planeerimisperioodi lõpuks kui tehnilise trajektoori alguses, vältides eelarve kohandamise edasilükkamist kohandamisperioodi lõpuaastatesse ning tehes ettepaneku minimaalse kohanduse kohta aastateks, mil eelarvepuudujääk on eeldatavasti üle kontrollväärtuse 3% ⁽¹⁸⁾. EKP mõistab, et kaitsemeetmete küsimust praegu arutatakse, ning on seisukohal, et vaja on tasakaalu ühelt poolt keerukuse ja vastutuse ning teiselt poolt võla vähendamise tõhususe vahel, et tagada võla piisavalt vähenev ja asjakohaselt diferentseeritud suundumus.

2. Riiklikud keskpika perioodi eelarve- ja struktuurikavad

2.1. Reformid ja investeringud

Tootlikud investeringud on majanduskasvu eeltingimus, mis toetavad riigi rahanduse pikaajalist jätkusuutlikkust. Seetõttu on äärmiselt oluline, et eelarve kohandamine ei kahjustaks investeringuid, eelkõige investeringuid, mis toetavad liidu ühiseid prioriteete. Selleks tuleks tõhusalt jälgida ka avaliku sektori investeringute taset ja kvaliteeti. Lisaks nõustub EKP, et kiiresti on vaja edendada majanduskasvu soodustavaid reforme. Seetõttu on väga oluline, et liikmesriikide riiklikud kavad oleksid riigi isevastutusel. EKP rõhutab, et stabiilsuse ja kasvu pakti ennetusliku osa kavandatud uue määruse kohaselt liikmesriikide ja komisjoni vahel peetav tehniline dialoog ⁽¹⁹⁾, mis on riigi isevastutuse oluline element, peaks toimuma sujuval, läbipaistval ja prognoositaval viisil. Tehniline dialoog peaks olema nõuetekohaselt struktureeritud ja üksikasjalik, et aidata selgelt määratleda riiklike kavade sisu. Seetõttu soovib EKP, et stabiilsuse ja kasvu pakti ennetusliku osa kavandatud uue määruse ettepanek sisaldaks üksikasjalikumalt teavet kõigisse riiklikesse kavadesse lisatavate reformide ja investeerimiskohustuste nõuete kohta ⁽²⁰⁾.

2.2. Kohandamisperiood

Stabiilsuse ja kasvu pakti ennetusliku osa kavandatud uues määruses on sätestatud, et liikmesriikide riiklikes kavadest tuleb esitada netokulude trajektor, mis hõlmab vähemalt nelja-aastast perioodi ⁽²¹⁾. Kui liikmesriik võtab kohustuse teha asjakohaseid reforme ja investeringuid, võib kohandamisperioodi pikendada kuni kolme aasta võrra ⁽²²⁾. Selline ajavahemik on pikk ja ulatub tavapärasest valimistsüklist kaugemale ning võib seega takistada nende kohustuste täitmist. Seetõttu toetab EKP riiklike kavade pikendamise mõistlikku kasutamist ning rõhutab vajadust täiendavate reformide ja investeringutega seotud kohustuste järele, et need täielikult ellu viidaks. Lisaks on EKP-l kaks soovitud kohandamisperioodi ja selle pikendamise kohta. Esiteks tervitab EKP nõuet, et kõik kohandamisperioodi pikendamise aluseks olevad reformi- ja investeerimiskohustused peavad olema piisavalt üksikasjalikud, võimalikult kiiresti rakendatud, ajaliselt piiritletud ja kontrollitavad ⁽²³⁾. Selleks et metoodika oleks piisavalt selge ja läbipaistev, soovib EKP liikmesriikide kohustuste hindamise raamistikku edasi ⁽²⁴⁾ arendada. Eelkõige tuleks tagada, et sellised kohustused soodustaksid potentsiaalset majanduskasvu ja seega võla jätkusuutlikkust. Lisaks soovib EKP lisada täiendavaid kaitsemeetmeid, et tagada investeringute suurendamine sellistesse olulistesse poliitilistesse prioriteetidesse nagu rohe- ja digipööre, ning et reformi- ja investeerimiskohustused toodaks piisavalt ettepoole, sarnaselt juba kehtestatud kaitsemeetmetega eelarve kohandamiseks ⁽²⁵⁾. Teiseks võib kohandamisperioodi pikendamisel kuni 2026. aastani arvesse võtta liikmesriikide heakskiidetud taaste- ja vastupidavuskavades sisalduvaid reformi- ja investeerimiskohustusi ⁽²⁶⁾. Kuigi EKP tervitab taaste- ja vastupidavuskavade kaalumist, soovib ta, et hindamisraamistikuga tagataks, et märkimisväärne osa liikmesriikide esitatud reformidest ja investeringutest lisandub olemasolevatele kohustustele.

⁽¹⁸⁾ Vt stabiilsuse ja kasvu pakti ennetusliku osa kavandatud uue määruse artikli 6 punktid c ja d, artikli 15 lõige 2 ja I lisa punkt c. Vt stabiilsuse ja kasvu pakti parandusliku osa määruse muutmissettepaneku artikli 1 punkt 2, millega muudetakse nõukogu määruse (EÜ) nr 1467/97 artikli 3 lõiget 4, ning nimetatud muutmissettepaneku artikli 1 punkt 4, millega muudetakse nõukogu määruse (EÜ) nr 1467/97 artikli 5 lõiget 1.

⁽¹⁹⁾ Vt stabiilsuse ja kasvu pakti ennetusliku osa kavandatud uue määruse artikkel 10.

⁽²⁰⁾ Vt stabiilsuse ja kasvu pakti ennetusliku osa kavandatud uue määruse artiklid 11, 12 ja 14 ning II lisa.

⁽²¹⁾ Vt stabiilsuse ja kasvu pakti ennetusliku osa kavandatud uue määruse artikkel 5 ja artikli 11 lõige 1.

⁽²²⁾ Vt stabiilsuse ja kasvu pakti ennetusliku osa kavandatud uue määruse artikli 13 lõige 1.

⁽²³⁾ Vt stabiilsuse ja kasvu pakti ennetusliku osa kavandatud uue määruse artikli 13 lõige 3.

⁽²⁴⁾ Vt stabiilsuse ja kasvu pakti ennetusliku osa kavandatud uue määruse artikli 13 lõige 5 ja VII lisa.

⁽²⁵⁾ Vt stabiilsuse ja kasvu pakti ennetusliku osa kavandatud uue määruse artikli 6 punkt d ja d ning artikli 15 lõige 2.

⁽²⁶⁾ Vt stabiilsuse ja kasvu pakti ennetusliku osa kavandatud uue määruse artikli 13 lõige 4.

2.3. Läbivaadatud riiklikud kavad

Stabiilsuse ja kasvu pakti ennetusliku osa kavandatud uus määrus võimaldab liikmesriikidel esitada muudetud riikliku kava, kui objektiivsed asjaolud takistavad esialgse kava rakendamist või kui uue riikliku kava esitamist taotleb uus valitsus ⁽²⁷⁾. EKP soovib, et stabiilsuse ja kasvu pakti ennetusliku osa kavandatud uues määruks täpsustataks objektiivseid asjaolusid, mida peetakse asjakohaseks, ning selgitataks, kuidas komisjon võtab arvesse asjaomase liikmesriigi varasemat kohandamist või selle puudumist oma uue tehnilise trajektoori ettevalmistamisel. Lisaks soovib EKP, et stabiilsuse ja kasvu pakti ennetusliku osa kavandatud uus määrus tagaks, et läbivaadatud kava ei võimaldaks reformide ja investeeringute edasilükkamist.

3. Koostoime makromajandusliku tasakaalustamatuse menetlusega

3.1. EKP tervitab riiklike struktuurireformidega võetud kohustuste jälgimist terviklikult koos investeeringute ja eelarvepoliitikaga, mis on osa riiklikest kavadest, kõigi riiklike struktuuripoliitikate puhul, eelkõige nende puhul, mis võivad hõlbustada makromajandusliku tasakaalustamatuse ennetamist ja korrigeerimist, nagu neid jälgitakse makromajandusliku tasakaalustamatuse menetluse raames ⁽²⁸⁾.

3.2. EKP tervitab nõuet, et riiklikud kavad peavad järgima liidu riigipõhiseid soovitusi, sealhulgas neid, mis on seotud makromajandusliku tasakaalustamatuse menetluse raames kindlaks tehtud makromajandusliku tasakaalustamatusega ⁽²⁹⁾. EKP soovib, et riiklikes kavadest keskendutaks peamistele riskidele, mis tulenevad makromajanduslikust tasakaalustamatusest riigi rahanduse jätkusuutlikkusele, konkurentsivõime püsivast vähenemisest ja suurest välisest tasakaalustamatusest.

3.3. Stabiilsuse ja kasvu pakti ennetusliku osa kavandatud uues määruks on sätestatud, et kui liikmesriik ei täida oma riiklikus kavas sisalduvaid reformi- ja investeerimiskohustusi makromajandusliku tasakaalustamatuse menetluse seisukohast oluliste riigipõhiste soovitude täitmiseks ja kui asjaomases liikmesriigis esineb ülemäärane tasakaalustamatus, võib algatada ülemäärase tasakaalustamatuse menetluse kooskõlas Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) nr 1176/2011 artikli 7 lõikega 2 ⁽³⁰⁾ ⁽³¹⁾. Sellisel juhul peab liikmesriik esitama muudetud riikliku kava, mis on ühtlasi määruse (EL) nr 1176/2011 artikli 8 lõike 1 kohane parandusmeetmete kava. EKP-l on selle suhtes kaks märkust. Esiteks, võttes arvesse makromajanduslike probleemide muutuvat iseloomu, leiab EKP, et oleks kasulik, kui raamistik hõlbustaks ka riiklike kavade kohandamist, olenemata sellest, kas ülemäärase tasakaalustamatuse menetlus on algatatud või mitte. See tagab, et asjaomaseid reforme ja investeeringuid on võimalik kohandada, et tegeleda õigeaegselt ja tõhusamalt kõigi uute makromajanduslike tasakaalustamatuste ja makromajanduslike probleemidega. Teiseks märgib EKP, et makromajandusliku tasakaalustamatuse nõuete täitmise tagamine on olnud kehtivas majanduse juhtimise raamistikus üks põhiprobleeme. EKP rõhutab, et makromajandusliku tasakaalustamatuse ennetamise ja korrigeerimise menetlused tuleks kindlaks määrata läbipaistvate ja tõhusate käivituse mehhanismide abil, mis hõlmab üksikasjalikku teavitamist menetluslikest otsustest ⁽³²⁾. Selleks et tagada, et liikmesriigid tegeleksid makromajandusliku tasakaalustamatuse küsimusega õigeaegselt ja tõhusalt ning nagu märkis nõukogu ⁽³³⁾, rõhutab EKP, et makromajandusliku tasakaalustamatuse menetlust tuleks kasutada täies ulatuses ning läbipaistval ja järjepideval viisil, tagades liikmesriikide isevastutuse menetluse eest, sealhulgas käivitades vajadusel ülemäärase tasakaalustamatuse menetluse.

4. Nõuete järgimine ja jõustamine

4.1. Kohandamisperioodi pikendamise aluseks olevate kohustuste rahuldav täitmine liikmesriikide poolt

Stabiilsuse ja kasvu pakti ennetusliku osa kavandatud uues määruks on sätestatud, et kui liikmesriigi kohandamisperioodi on pikendatud, kuid ta ei täida rahuldavalt pikendamise aluseks olevaid reformi- ja investeerimiskohustusi, võib nõukogu komisjoni soovitusel alusel soovitada lühema kohandamisperioodiga muudetud netokulude kava ⁽³⁴⁾. Sellega seoses rõhutab EKP vajadust tagada õigeaegne, piisav ja läbipaistev järelevalve ja jõustamine seoses sellega,

⁽²⁷⁾ Vt stabiilsuse ja kasvu pakti ennetusliku osa kavandatud uue määruse artikli 14 lõige 1.

⁽²⁸⁾ Vt stabiilsuse ja kasvu pakti ennetusliku osa kavandatud uue määruse artikli 11 lõige 1, artikli 12 punkt b, artikli 13 lõige 2 ning artiklid 16 ja 30.

⁽²⁹⁾ Vt stabiilsuse ja kasvu pakti ennetusliku osa kavandatud uue määruse artikli 11 lõige 1 ja artikli 12 punkt b.

⁽³⁰⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EL) nr 1176/2011, 16. november 2011, makromajandusliku tasakaalustamatuse ennetamise ja korrigeerimise kohta (ELT L 306, 23.11.2011, lk 25).

⁽³¹⁾ Vt stabiilsuse ja kasvu pakti ennetusliku osa kavandatud uue määruse artikkel 30.

⁽³²⁾ Vt Euroopa Keskpanga arvamus CON/2011/13, 16. veebruar 2011, Euroopa Liidu majanduse juhtimise reformi kohta (ELT C 150, 20.5.2011, lk 1), punkt 18.

⁽³³⁾ Vt nõukogu 12. juuli 2022. aasta pressiteade „Makromajandusliku tasakaalustamatuse menetlus: nõukogu võttis vastu järeldused“, avaldatud nõukogu veebilehel www.consilium.europa.eu

⁽³⁴⁾ Vt stabiilsuse ja kasvu pakti ennetusliku osa kavandatud uue määruse artikkel 19.

kuidas liikmesriigid täidavad oma reformi- ja investeerimiskohustusi, et tagada eelarve- ja makromajanduslik stabiilsus. Seega võib olla eelistatav, et käesoleval juhul kohustab stabiilsuse ja kasvu pakti ennetusliku osa kavandatud uus määrus nõukogu tegutsema komisjoni soovitusel kooskõlas „järgi või selgita“ põhimõttega ⁽³⁵⁾, kui ta kaalub lühema kohandamisperioodiga muudetud netokulude kava soovitamist ⁽³⁶⁾. Sellega seoses võtab EKP teadmiseks komisjoni viite kavandatud tööle uue jõustamisvahendi väljatöötamiseks ⁽³⁷⁾. EKP sooviks teada täpsemaid üksikasju uue jõustamisvahendi kohta, mis veel komisjoni ettepanekutes ei sisaldu.

4.2. Oluliste valitsemissektori võla jätkusuutlikkusega seotud probleemide ja muude asjakohaste tegurite hindamine ELTL artikli 126 lõike 3 kohase komisjoni ettekande kontekstis

EKP tervitab asjaolu, et ülemäärase eelarvepuudujäägi menetluse algatamise põhilise tegurina on lisatud asjaomase liikmesriigi valitsemissektori võla jätkusuutlikkusega seotud probleemide olulisus ⁽³⁸⁾. Võttes arvesse asjakohaste tegurite hindamise tähtsust ülemäärase eelarvepuudujäägi menetluse rakendamisel, kutsub EKP üles lisama stabiilsuse ja kasvu pakti parandusliku osa määrase muutmissettepanekusse selgelt määratletud ja läbipaistva metoodika nende tegurite hindamiseks.

4.3. Korrigeeriva netokulude kava ülesehitus

EKP rõhutab ülemäärase võla ja eelarvepuudujäägi järkjärgulise, kuid kiire korrigeerimise vajadust. Sellega seoses täheldab EKP, et ette on nähtud kaitsemeetmed, mille eesmärk on piirata eelarve kohandamise edasilükkamise ohtu seoses sellega, kuidas korrigeerivas netokulude kavas tuleb käsitleda võla suhet ⁽³⁹⁾. EKP toetab seoses puudujäägiga arvulist nõuet, kinnitades, et aastatel, mil valitsemissektori eelarvepuudujääk eeldatavasti ületab kontrollväärtuse, peab korrigeeriv netokulude kava olema kooskõlas miinimumkohandusega. Samas tuleks selgitada, kuidas seda kohandamist mõõdetakse. EKP täheldab siiski, et stabiilsuse ja kasvu pakti parandusliku osa määrase muutmissettepanekuga ⁽⁴⁰⁾ kõrvaldataks praegune nõue, et ELTL artikli 126 lõike 7 kohases nõukogu soovitusel tuleb kehtestada konkreetne tähtaeg ülemäärase eelarvepuudujäägi korrigeerimiseks, „mis tuleb lõpule viia puudujäägi kindlakstegemisele järgneval aastal, välja arvatud eriasjaolude korral“ ⁽⁴¹⁾.

4.4. Kontrollikonto

EKP tervitab nõuet, mille kohaselt peab komisjon looma kontrollikonto, et jälgida tegelike netokulude kumulatiivseid tõusvaid ja langevaid kõrvalekaldeid netokulude kavast ⁽⁴²⁾. See on oluline element, et tagada eeskirjade järgimine ja toetada selle vastutsüklilisest võimalusega luua majanduslikul tõusuajal eelarvepuhvid, mida saab kasutada majanduse juhtimise raamistiku reformi suuniste kohta, COM(2022) 583 final, 9. november 2022.

Kontrollikontol olevat teavet võetakse arvesse ELTL artikli 126 lõike 3 kohases komisjoni ettekandes ⁽⁴³⁾ ning seega on see oluline tegur ülemäärase eelarvepuudujäägi menetluse algatamisel. Seetõttu soovib EKP täiendavalt täpsustada kontrollikonto toimimist ja peamisi parameetreid. Lisaks

⁽³⁵⁾ Vt stabiilsuse ja kasvu pakti ennetusliku osa kavandatud uue määrase artikkel 27.

⁽³⁶⁾ Vt stabiilsuse ja kasvu pakti ennetusliku osa kavandatud uue määrase artikkel 19. Sõnastust võiks muuta, märkides: „[...] soovib nõukogu komisjoni soovitusel alusel lühema kohandamisperioodiga muudetud netokulude kava“.

⁽³⁷⁾ Vt komisjoni teatis Euroopa Parlamendile, nõukogule, Euroopa Keskpangale, Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomiteele ning Regioonide Komiteele „Teatis ELi majanduse juhtimise raamistiku reformi suuniste kohta“, COM(2022) 583 final, 9. november 2022.

⁽³⁸⁾ Stabiilsuse ja kasvu pakti parandusliku osa määrase muutmissettepaneku artikli 1 punkt 1, millega muudetakse nõukogu määrase (EÜ) nr 1467/97 artikli 2 lõiget 3.

⁽³⁹⁾ Vt stabiilsuse ja kasvu pakti parandusliku osa määrase muutmissettepaneku artikli 1 punkt 2, millega muudetakse nõukogu määrase (EÜ) nr 1467/97 artikli 3 lõiget 4, ning stabiilsuse ja kasvu pakti parandusliku osa määrase muutmissettepaneku artikli 1 punkt 4, millega muudetakse nõukogu määrase (EÜ) nr 1467/97 artikli 5 lõiget 1.

⁽⁴⁰⁾ Vt stabiilsuse ja kasvu pakti parandusliku osa määrase muutmissettepaneku artikli 1 punkt 2, millega muudetakse nõukogu määrase (EÜ) nr 1467/97 artikli 3 lõiget 4.

⁽⁴¹⁾ Vt nõukogu määrase (EÜ) nr 1467/97 artikli 3 lõige 4.

⁽⁴²⁾ Vt stabiilsuse ja kasvu pakti ennetusliku osa kavandatud uue määrase artikli 21 teine lõik ja IV lisa.

⁽⁴³⁾ Vt stabiilsuse ja kasvu pakti parandusliku osa määrase muutmissettepaneku artikli 1 punkt 1, millega muudetakse nõukogu määrase (EÜ) nr 1467/97 artikli 2 lõike 3 punkti b.

soovitab EKP avaldada komisjoni veebisaidil riigipõhised arvutused ja iga kontrollikontol oleva liikmesriigi staatuse, eelistatavalt koos komisjoni kevadise ja sügise prognoosiga. Lõpuks soovib EKP kehtestada tegelike netokulude kõrvalekalde piirmäära netokulude kavast, mis tooks kaasa nõude komisjonile koostada ELTL artikli 126 lõike 3 kohane ettekanne ⁽⁴⁴⁾.

5. Sõltumatute eelarveasutuste ja Euroopa Eelarvenõukogu roll

- 5.1. Sõltumatute asutuste rolli tugevdamine eelarvejärelvalve protsessis võib aidata vähendada eelarvepoliitika kujundamisele omaseid protsüklilisi suundumusi, toetades samal ajal riikide isevastutust, mis on raamistiku püsivaks rakendamiseks hädavajalik ⁽⁴⁵⁾. Seetõttu toetab EKP ettepanekute sätteid, mille eesmärk on tugevdada sõltumatute eelarveasutuste rolli ⁽⁴⁶⁾, lisades nende juhtimise ja sõltumatusega seotud nõuded ning määrates neile ülesanded ⁽⁴⁷⁾, mis lähevad kaugemale nende praegustest, Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruses (EL) nr 473/2013 ⁽⁴⁸⁾ ette nähtud ülesannetest. Eelkõige tervitab EKP põhimõtte „järgi või selgita“ kinnistamist liidu õigusaktides. EKP toetab sõltumatute eelarveasutuste rolli tugevdamist, tingimusel et nende üldist suutlikkust suurendataks vastavalt nende lisaulesannetele ning neile nähakse ette piisavad ja stabiilsed vahendid oma volituste tõhusaks täitmiseks ⁽⁴⁹⁾.
- 5.2. EKP soovib, et tingimusel, et eelnimetatud suutlikkust suurendataks ja ilma et see piiraks komisjoni rolli aluslepingute alusel, võiks sõltumatute eelarveasutuste rolli stabiilsuse ja kasvu pakti ennetusliku osa kavandatud uue määruse raames veelgi suurendada, andes neile rolli liikmesriikide riiklike kavade ettevalmistamisel ja mittekvantifitseeritavate eesmärkide (näiteks reformide mõju) hindamisel. Sõltumatud eelarveasutused võiksid anda hinnangu aluseeldustele, riikliku kava vastavusele komisjoni tehnilisele trajektoorige ning vajaduse korral reformi- ja investeerimiskohustuste usutavusele. Samuti soovib EKP, et stabiilsuse ja kasvu pakti parandusliku osa määruse muutmissettepanekus ette nähtud sõltumatute eelarveasutuste rolli saaks veelgi tugevdada, nõudes ühtlasi nende arvamust komisjoni poolt ELTL artikli 126 lõike 3 kohaselt koostatava ettekande jaoks asjaomaste tegurite analüüsi kohta.
- 5.3. Lõpuks tunnustab EKP Euroopa Eelarvenõukogu tööd ⁽⁵⁰⁾ ja toetab täielikult komisjoni kavatsust kaaluda meetmeid selle tugevdamiseks. Ilma et see piiraks komisjoni pädevust, toetab EKP sel eesmärgil Euroopa Eelarvenõukogu olulist rolli liidu majanduse juhtimise raamistikus ⁽⁵¹⁾. Eelkõige tervitab EKP Euroopa Eelarvenõukogu võimalust esitada arvamus, mida nõukogu võtab arvesse otsuses üldise vabastusklausli aktiveerimise või pikendamise kohta vastavalt uue stabiilsuse ja kasvu pakti ennetusliku osa ettepanekule ⁽⁵²⁾. Nagu on märgitud eespool punktis 1.1.1, peab EKP ühtlasi kasulikuks konsulteerida Euroopa Eelarvenõukoguga võla jätkusuutlikkuse analüüsimetoodika küsimuses. Lisaks tuleks suurendada Euroopa Eelarvenõukogu rolli euroala asjakohase eelarvepoliitika hindamisel.

⁽⁴⁴⁾ Näiteks stabiilsuse ja kasvu pakti parandusliku osa määruse muutmissettepaneku artikli 1 punkt 1, millega muudetakse nõukogu määruse (EÜ) nr 1467/97 artiklit 2.

⁽⁴⁵⁾ Vt eurosüsteemi vastus Euroopa Komisjoni 19. oktoobri 2021. aasta teatisele „COVID-19-järgne ELi majandus – tagajärjed majanduse juhtimisele“, 1. detsember 2021.

⁽⁴⁶⁾ Vt arvamuse CON/2018/25 punkt 2.4.1.

⁽⁴⁷⁾ Vt eelarveraamistiku direktiivi muutmissettepaneku artikli 1 punkt 8, millega muudetakse nõukogu direktiivi 2011/85/EL, 8. november 2011, liikmesriikide eelarveraamistiku nõuete kohta (ELT L 306, 23.11.2011, lk 41) artiklit 8. Vt stabiilsuse ja kasvu pakti ennetusliku osa kavandatud uue määruse artikkel 22. Vt stabiilsuse ja kasvu pakti parandusliku osa määruse muutmissettepaneku artikli 1 punkt 1, millega muudetakse nõukogu määruse (EÜ) nr 1467/97 artikli 2 lõiget 3, ning stabiilsuse ja kasvu pakti parandusliku osa määruse muutmissettepaneku artikli 1 punkt 3, millega muudetakse nõukogu määruse (EÜ) nr 1467/97 artikli 3 lõiget 5.

⁽⁴⁸⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EL) nr 473/2013, 21. mai 2013, euroala liikmesriikide eelarvekavade seire ja hindamise ning nende ülemäärase eelarvepuudujäägi korrigeerimise tagamise ühiste eeskirjade kohta (ELT L 140, 27.5.2013, lk 11).

⁽⁴⁹⁾ Vt eelarveraamistiku direktiivi muutmissettepaneku artikli 1 punkt 8, millega muudetakse nõukogu direktiivi 2011/85/EL artikli 8 lõike 3 punkti c.

⁽⁵⁰⁾ Komisjoni otsus (EL) 2015/1937, 21. oktoober 2015, millega luuakse sõltumatu nõuandev Euroopa Eelarvenõukogu (ELT L 282, 28.10.2015, lk 37).

⁽⁵¹⁾ Vt arvamuse CON/2011/13 punkt 22.

⁽⁵²⁾ Vt stabiilsuse ja kasvu pakti ennetusliku osa kavandatud uue määruse artikkel 24.

6. Komisjoni delegeeritud volitused lisade muutmiseks

- 6.1. Stabiilsuse ja kasvu pakti ennetusliku osa kavandatud uue määrusega antakse komisjonile õigus võtta vastu delegeeritud õigusakte II–VII lisa kohandamiseks, et võtta nendes nõuetekohaselt arvesse edasisi muutusi või vajadusi ⁽⁵³⁾.
- 6.2. Kuna lisad on stabiilsuse ja kasvu pakti ennetusliku osa kavandatud uue määruse lahutamatu osa, soovib EKP, et lisad sisaldaksid juba *ex ante* täiendavaid üksikasju ja täpsustusi. Nagu eespool märgitud, võiks eelkõige üksikasjalikumalt käsitleda riiklikku keskpika perioodi eelarve- ja struktuurikava (II lisa), kontrollikontot (IV lisa), usaldusväärsuse hindamise metoodikat (V lisa) ning kohandamisperioodi pikendamise aluseks olevate reformi- ja investeerimiskohustuste hindamisraamistikku (VII lisa).
- 6.3. Lisaks soovib EKP rõhutada, et on väga oluline õigeaegselt konsulteerida EKPga kõigi delegeeritud õigusaktide ja rakendusaktide osas, mis kuuluvad EKP pädevusse vastavalt ELTL artikli 127 lõike 4 esimesele taandele ja artikli 282 lõikele 5 ⁽⁵⁴⁾.

7. Seos majandus- ja rahaliidu stabiilsuse, koordineerimise ja juhtimise lepinguga

EKP tervitab komisjoni ettepanekute eesmärki integreerida majandus- ja rahaliidu stabiilsuse, koordineerimise ja juhtimise lepingu sisu liidu õigusraamistikku kooskõlas selle artikliga 16 ⁽⁵⁵⁾. Komisjon on tõlgendanud majandus- ja rahaliidu stabiilsuse, koordineerimise ja juhtimise lepingu sisu nii, et see vastab fiskaalkokkuleppele (majandus- ja rahaliidu stabiilsuse, koordineerimise ja juhtimise lepingu III jaotis). Lisaks märgib EKP, et majandus- ja rahaliidu stabiilsuse, koordineerimise ja juhtimise lepingu artikli 2 kohaselt ei ole komisjoni ettepanekute vastuvõtmiseks vaja majandus- ja rahaliidu stabiilsuse, koordineerimise ja juhtimise lepingut muuta ega kehtetuks tunnistada. Majandus- ja rahaliidu stabiilsuse, koordineerimise ja juhtimise lepingu artikli 2 lõige 1 nõuab, et lepinguosalised kohaldaksid ja tõlgendaksid seda lepingut kooskõlas Euroopa Liidu aluslepingutega, eelkõige Euroopa Liidu lepingu artikli 4 lõikega 3 ja liidu õigusega, sealhulgas menetlusõigusega, kui on vaja vastu võtta teiseid õigusakte. Lisaks on majandus- ja rahaliidu stabiilsuse, koordineerimise ja juhtimise lepingu artikli 2 lõikes 2 sätestatud, et seda lepingut kohaldatakse niivõrd, kui võrd see on kooskõlas Euroopa Liidu aluslepingute ning Euroopa Liidu õigusega, ning et see ei tohi minna vastuollu liidu pädevusega tegutseda majandusliidu valdkonnas. Seega mõistab EKP, et komisjoni ettepanekute vastuvõtmisel ja jõustumisel kohaldatakse majandus- ja rahaliidu stabiilsuse, koordineerimise ja juhtimise lepingut ning seda tõlgendatakse kooskõlas uue majanduse juhtimise raamistikuga.

8. Euroopa majandus- ja rahaliidu loomise lõpuleviimine

Arvestades liidu tugeva majandus- ja eelarvepoliitika koordineerimise raamistiku tähtsust rahaliidu kontekstis, rõhutab EKP, et euroala konkreetsete aspektide osas on vajalik täiendav edasimineku. Euroala üldise eelarvepoliitika jälgimise ja juhtimise raamistiku väljatöötamine on oluline, et pakkuda vastukaalu rahapoliitikale, sest see võib aidata tagada, et raha- ja eelarvepoliitika täiendaksid üksteist paremini. Lisaks on endiselt vaja püsivat keskset fiskaalvõimekust. Kui selline vahend on asjakohaselt kavandatud, võib see pikemas perspektiivis aidata kaasa euroala makromajandusliku stabiliseerimise ja lähenemise tõhustamisele, sealhulgas investeringute kaudu, toetades seega ka ühtset rahapoliitikat. Selleks peaks alaline keskne fiskaalvõimekus olema piisavalt suur ja seda tuleks pidevalt rahastada ⁽⁵⁶⁾.

⁽⁵³⁾ Vt stabiilsuse ja kasvu pakti ennetusliku osa kavandatud uue määruse artikkel 32.

⁽⁵⁴⁾ Vt Euroopa Keskpannga arvamus CON/2011/42, 4. mai 2011, seoses ettepanekuga Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi kohta, millega muudetakse direktiive 2003/71/EÜ ja 2009/138/EÜ seoses Euroopa Kindlustus- ja Tööhädajapensionide Järelevalve ning Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve volitustega; vt Euroopa Keskpannga arvamus CON/2011/44, 19. mai 2011, seoses ettepanekuga, mis käsitleb Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrust Euroopa Liidus kasutatava Euroopa rahvamajanduse ja regionaalse arvepidamise süsteemi kohta, punkt 8; vt Euroopa Keskpannga arvamus CON/2012/5, 25. jaanuar 2012, seoses ettepanekuga direktiivi kohta, mis käsitleb krediitiasutuste tegevuse alustamise tingimusi ning krediitiasutuste ja investeerimisühingute usaldatavusnõuete täitmise järelevalvet, ja seoses ettepanekuga, mis käsitleb määrust krediitiasutuste ja investeerimisühingute suhtes kohaldatavate usaldatavusnõuete kohta, punkt 4; vt Euroopa Keskpannga arvamus CON/2018/1, 2. jaanuar 2018, seoses ettepanekuga, mis käsitleb Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrust Euroopa ettevõtlusstatistika kohta, millega muudetakse määrust (EÜ) nr 184/2005 ja tunnistatakse kehtetuks kümme ettevõtlusstatistika valdkonna õigusakti, punkt 1.9.

⁽⁵⁵⁾ Vt arvamus CON/2018/25 punkt 1.2. Majandus- ja rahaliidu stabiilsuse, koordineerimise ja juhtimise lepingu artiklis 16 on sätestatud, et hiljemalt viie aasta jooksul pärast selle lepingu jõustumist, st 1. jaanuariks 2018, võetakse vajalikud meetmed, et inkorporeerida lepingu sisu liidu õigusraamistikku.

⁽⁵⁶⁾ Vt eurosüsteemi vastus Euroopa Komisjoni 19. oktoobri 2021. aasta teatisele „COVID-19-järgne ELi majandus – tagajärjed majanduse juhtimisele“, 1. detsember 2021. Vt ka arvamus CON/2018/51 üldised märkused ja arvamus CON/2019/37 punkt 1.3.

Frankfurt Maini ääres, 5. juuli 2023

EKP president
Christine LAGARDE
